

natuurpunt Oostendse Kreken

Een bewogen ontstaansge- schiedenis

De historische polders van Oostende – Zoutekreek, Pierskillegeleed, Straatkreek – zijn allemaal krekens met eenzelfde ontstaansgeschiedenis. Ze zijn vooral een restant van de doorbraak van de kustduinen ten tijde van het Beleg van Oostende (begin zeventiende eeuw): het katholieke Spaanse leger belegerde er drie jaar lang de protestantse geuzen.

Om de stad beter te verdedigen, werd een bres in de duinen gegraven. Gewild of ongewild brak de zee door en drong het land binnen waardoor een heel systeem van krekens en overstromingsgebieden ontstond.

Later trachtte men door de aanleg van dijken het overstroomde land terug te winnen op de zee – die dijken kan je nog steeds zien in het landschap.

Het grootste restant van het krekenspatroon is het huidige natuurgebied de Keignaert – een heel interessant stukje natuur.

De Groene 62

De Groene 62 is de bedding van de oude spoorlijn Oostende-Torhout, die als een schitterend groen lint door de industrie- en landbouwomgeving loopt. De ijzeren rails zijn verdwenen, een provinciaal fiets- en wandelpad is in de plaats gekomen.

Op het hele Oostendse grondgebied is de Groene 62 een verhoogde berm, aangelegd met zand dat vrijkwam bij het graven van een visserijdok.

Dankzij de combinatie van verschillende biotopen (zand, polder, spoorweg) vinden we er een bijzonder rijke verscheidenheid aan flora en fauna: rode lijstsoorten als greppelsabelsprinkhaan en de dagvlinder bruin blauwtje; planten als heksenmelk,

grootbloemcentaurie, wilde reseda en grijskruid; broedgevallen van roodborstta-puit en patrijs; konijnen en hommels en ga zo maar door.

Vanop de berm heb je een prachtig uitzicht over de omgeving. Vooral het krekengebied van Oude Straatkreek, Zoutekreek en Sluis-kreek met de mooie rietvelden ertussen is mooi te overzien. Bruine kiekendief, kleine karekiet, rietzanger, rietgors en blauwborst broeden er elk jaar. In de winter schuilen do-daars, wintertaling en slobeend in dat riet. Op de gronden errond honderden smienten en vluchten kolgans, kleine rietgans en grauwe gans. In dit waardevolle krekengebied bouwt de Vlaamse overheid een natuurgebied uit.

De Keignaert

Sinds het Beleg van Oostende (1601-1604) is er veel water door de Keignaert naar de zee gevloeid, voornamelijk zoet water. De vroegere zoute invloeden zijn nauwelijks nog aanwezig, al vinden we er wel zoutlievende planten als zeeaster en heen.

Ondanks de problematiek van te laag waterpeil en geringe waterkwaliteit, is de Keignaert een erg waardevol gebied. 's Zomers vormen de rietkragen een belangrijk broedgebied voor rietvogels als rietgors, kleine karekiet en blauwborst. Ze zijn vanaf de herfst van nog groter belang als rust- en fourageergebied voor roofvogels als blauwe kiekendief en velduil en allerlei waadvogels.

's Winters onthaalt de Keignaert wintergasten als grote zaagbek, dodaars, kraakeend, tafeleend en sinds de natuurontwikkelingswerken stijgende aantallen smienten en kleine rietganzen.

In 1995 en 1996 kocht de Stad Oostende 9 ha langs de westelijke oever en zorgde meteen ook voor een gedeeltelijk herstel van het oorspronkelijke landschap: grasland, doorsneden met een aantal slenken en grachten. In 2002 werd het natuurgebied met 10 ha uitgebreid. In het kader van het natuurinrichtingsproject "Oostendse Kreeken" worden ook die percelen natuurvriendelijk ingericht.

Het beheer van het gebied is intussen toe vertrouwd aan Natuurpunt. Dank zij deze

natuurontwikkelingswerken kunnen al maar meer broedvogels in de Keignaert terecht: grutto, tureluur, kleine plevier, oeverzwaluw, veldleeuwerik en in 2002 zelfs woudaapje. Bijzonder is ook de vestiging van bruine kikker, groene kikker, oeverlibel en watersnuffel.

Je kunt de Keignaert prachtig overzien vanuit de zeven meter hoge kijktoren aan de Hazenlaan.

Toegang: omwille van de weidevogels enkel onder begeleiding.

Contactpersoon De Keignaert:

Pascal Louage: Nieuwdorpstraat 12,
8420 De Haan, 0486-56 46 93,
pascallouage@hotmail.com

De Zwaanhoek

De Zwaanhoek is nauw verbonden met de andere Oostendse kreken, maar kent toch een specifieke geschiedenis. Het was al lang voor het Spaans Beleg een krekengebied. Zeeafzettingen (klei) op het zand, veenlagen en zilte weiden zorgden ervoor dat de Zwaanhoek niet bepaald een landbouwvriendelijk gebied was. Vanaf de Middeleeuwen bouwde men dijken om aan de invloed van de zee een eind te maken. Kreken werden omgevormd tot sloten en een uniek weidegebied ontstond.

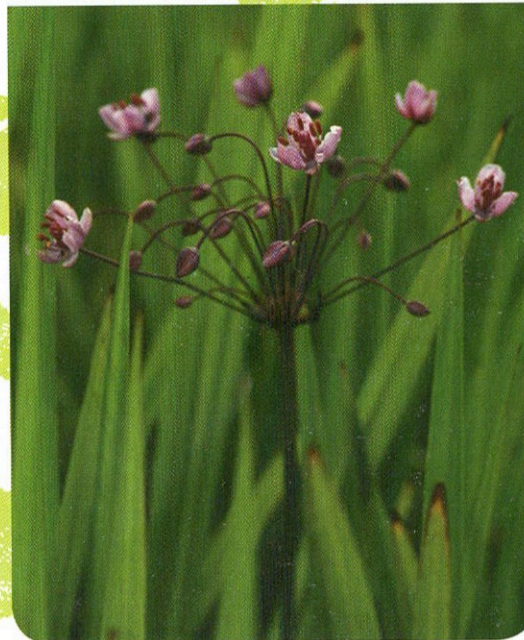
Nog steeds staat de Zwaanhoek in verbinding met de andere kreken: de Zwaanhoek watert af naar de Keignaert, de Keignaert naar de Zoutekreek, de Sluiskreek en via de Gouwelozeekreek naar de Oostendse haven.

In de Zwaanhoek onderscheiden we verschillende soorten graslanden. Vooral zilte graslanden waar de bovenste zoetwaterlaag in contact staat met de zilte kwellen. Planten als zulte, lidsteng en melkkruid vormen er de specifieke vegetatie. Er zijn ook

dottergraslanden. Typisch hier zijn echte koekoeksbloem, waterpunge en orchideeën (rietorchis, vleeskleurige orchis,...). We vinden in de Zwaanhoek ook zilverschoongraslanden, rietlanden met o.a. zwanebloem. Tussen de nattere plekjes liggen er grote, hogergelegen en dus drogere graslanden. Deze zijn wat planten betreft meestal soortenarm.

Het is dan ook niet te verwonderen dat de Zwaanhoek heel wat broedvogels herbergt. Op de vochtige weiden broeden onder meer grutto, tureluur, kievit, scholekster, zomertaling en slobbeend. In de rietvelden maken kleine karekiet, rietzanger, baardmannetje, waterral en bruine kiekendief hun nest. Ook blauwborst, gele kwikstaart en bosrietzanger zijn jaarlijkse broedvogels in de Zwaanhoek.

In de winter strijken er duizenden kolganzen en kleine rietganzen neer. Verder brengen smienten, wintertalingen, wilde eenden, goudplevieren en watersnippen er in redelijk aantal de winter door. De Zwaanhoek is tevens

een prima jachtgebied voor blauwe kiekendief, smelleken en torenvalk.

In de doortrekperiode komen er elk jaar lepelaars, kemphanen en pijlstaarten pleisteren.

Toegang: onder begeleiding,
maar niet in het broedseizoen.

Contact: Walter Hostyn (Zwaanhoek):
St-Pieterstraat 34, 8460 Oudenburg,
059-26 79 44, wallehostyn@skynet.be
Edwin Baert, 0479-70 00 86

